

LOKALNI PROGRAM KULTURE OBČINE RADOVLJICA 2023 - 2026

UVOD IN OPREDELITEV CILJEV

Lokalni program kulture Občine Radovljica je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike v občini za obdobje 2023-2026, ki izhaja iz obstoječega položaja kulture v občini in s katerim se ugotovi vloga kulture v razvoju lokalne skupnosti ter javni interes zanj, opredeli področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in ukrepe kulturne politike ter določi kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje.

Lokalne skupnosti uresničujejo javni interes za kulturo zlasti z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin ter z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture. V javnem interesu zagotavljajo pogoje za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, ki se na trgu ne zagotavljajo v zadostnem obsegu ali kakovosti, ali zaradi dostopnosti najširšemu krogu uporabnikov. Občina Radovljica zagotavlja javne kulturne dobrine v obliki javne službe, ki jo izvajajo javni zavodi, in s podporo posamičnim kulturnim projektom in programom.

Pravna podlaga za sprejem lokalnega programa za kulturo:

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/2002, 123/2006 - ZFO-1, 7/2007 - Odl. US, 53/2007, 65/2007 - Odl. US, 56/2008, 4/2010, 20/2011, 100/2011 - Odl. US, 111/2013, 68/2016, 61/2017, 21/2018-ZN Org in 3/22- ZDeb), ki določa, da lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let. Navedeni zakon opredeljuje, da se javni interes za kulturo uresničuje predvsem z zagotavljanjem pogojev za:

- kulturno ustvarjalnost,
- dostopnost kulturnih dobrin,
- kulturno raznolikost,
- ohranjanje in razvoj slovenskega jezika,
- slovensko kulturno identiteto,
- skupen slovenski kulturni prostor ter
- mednarodno prepoznavnost in uveljavitev slovenske kulture in umetnosti v mednarodnem prostoru.

Druge pravne podlage, ki urejajo področje kulture na nacionalni in lokalni ravni in na katerih temelji lokalni program kulture:

Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022-2029 (ReNPK22-29)

Resolucija celostno obravnava in povezuje vrsto različnih področij, s ciljem oblikovanja celovite in heterogene strategije na področju kulture. Njeno poslanstvo je, da se slovensko kulturo uveljavi kot pomemben družbeni dejavnik, ki omogoča razvoj, rast in prepoznavnost slovenske narodne substance tako doma kot v svetu. Za doseg tega se povezuje z drugimi sektorji, s ciljem sooblikovanja ustvarjalne, povezane in trajnostno usmerjene demokratične družbe.

Glavni strateški cilji Resolucije o nacionalnem programu za kulturo za obdobje 2022-2029 so:

- okrepiti vlogo kulture kot povezovalne in združevalne sile v javnem življenju, še posebej pri oblikovanju slovenske narodne identitete, domoljubne in državotvorne zavesti in družbene etike,
- zagotavljati kulturni pluralizem, svobodo izražanja in enake možnosti za ustvarjanje,
- skrbeti za slovenski jezik ter okrepiti vlogo in pomen slovenskega jezika znotraj enotnega slovenskega kulturnega prostora in v mednarodnem okolju, vključno s skrbjo za Slovence v zamejstvu in po svetu,
- skrbeti za ohranjanje in razvijanje kulturne identitete narodnih skupnosti Madžarov in Italijanov, romske skupnosti, skrbeti za pripadnice in pripadnike etničnih skupin in ranljivih skupin,
- spodbuditi medresorsko povezovanje kulture, še posebej z gospodarstvom, turizmom in izobraževanjem ter zagotoviti prisotnost kulturnih vsebin znotraj politik drugih resorjev,
- zagotoviti vzpostavitev vzdržnega, učinkovitega in transparentnega sistema financiranja kulture,
- upoštevati trenutno situacijo in razvojne perspektive na področju kulturnega sektorja ter vzpostaviti

pogoje za njegovo prilagodljivost na spremembe in razvoj z zmanjševanjem administrativnih ovir, izobraževanjem in usposabljanjem,

- pospešiti digitalizacijo ter uvajanje novih tehnologij in sodobnih pristopov na področju kulture,
- zagotoviti posodobitev in izgradnjo nujno potrebne javne kulturne infrastrukture,
- zaščititi in promovirati slovensko kulturno dediščino, vključno s prizadevanji za ohranjanje naravnega okolja,
- okrepiti vključenost prebivalstva v kulturno dogajanje, še posebej na področju razvijanja kulturne zavesti pri otrocih in mladini, poudarjanja kulturne vzgoje kot vseživljenjskega učenja in razvijanja ljubiteljske kulture,
- decentralizirati slovenski kulturni prostor in povečati dostopnost kulture na celotnem ozemlju Republike Slovenije in širše znotraj enotnega slovenskega kulturnega prostora - doseči večjo zastopanost kulture na regionalni in lokalni ravni,
- okrepiti navzočnost kulturnih vsebin v medijih in vzpodbuditi refleksijo o kulturnih dosežkih doma in v tujini,
- okrepiti mednarodno promocijo slovenske kulture in doseči večjo prepoznavnost Republike Slovenije in njene kulturne dejavnosti v mednarodnem okolju.

Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 - ZNOrg)

Strategija kulturne dediščine 2020 - 2023

Zakon o varstvu kulturne dediščine določa, da Strategija varstva dediščine na podlagi ocene ogroženosti dediščine in priložnosti za njen razvoj določi cilje, usmeritve in ukrepe celostnega ohranjanja dediščine, ki je predmet javne koristi. Izhodišče strategije je načelo celostnega ohranjanja dediščine kot temelja nacionalne identitete, kulturne raznolikosti Slovenije (ki se prepleta z izjemno krajinsko in biotsko raznovrstnostjo), privlačnosti naše države za življenje naših državljanov, izobraževanje, razvoj, umetniško ustvarjanje, turizem in druge gospodarske dejavnosti. Namen strategije je spodbuditi in podpreti vlogo dediščine pri doseganju splošnih strateških ciljev, kot so vključujoča družba, uravnotežen - pametni razvoj in nenehno prenašanje znanj. Glavni izziv strategije je ustvariti sinergijo med obstoječimi sektorskimi cilji, usmeritvami in ukrepi na področjih, pomembnih za ohranjanje dediščine, ter jih izboljšati ali dopolniti, kjer je to potrebno.

Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti za obdobje 2019 - 2030

Bralna pismenost je temelj drugim pismenostim in vizija strategije poudarja, da želimo v Republiki Sloveniji doseči takšno raven bralne pismenosti, ki bo sleherni osebi v Sloveniji omogočala optimalen razvoj sposobnosti za dejavno življenje in delo. Strateški cilji strategije so vzpostavitev učinkovitega družbenega okvirja za razvijanje bralne pismenosti, razvoj bralne pismenosti posameznikov in posameznic, ter tako omogočiti stalen razvoj družbe in gospodarstva, povečanje dostopnosti do knjig in drugega bralnega gradiva ter v okviru vzgojno-izobraževalnega sistema nameniti večjo pozornost posameznim/starostnim/ciljnim skupinam.

Občinski razvojni program Občine Radovljica 2030

S skupnimi projekti v kulturi in novimi pristopi občina utrjuje obstoječi zgodovinski in kulturno umetniški potencial ljubiteljske in profesionalne kulture med novimi, doslej manj aktivnimi občinstvi, v širši regiji in v sinergijah z drugimi panogami. Občino Radovljica kot kulturno središče Julijskih Alp se razume kot platformo, ki spodbuja optimalno delovanje celotnega sistema kulture: izkoriščanje obstoječe mednarodne mreže v kulturi, kakovostno produkcijo, bolj enovito promocijo kulture, dobro delujočo kulturno infrastrukturo ter uporabo različnih možnosti, ki jih ponuja sodobna tehnologija. Občina želi doseči, da bodo vse knjižnice v občini središča znanja in širjenja bralne kulture. Pestra mreža kulturne infrastrukture v mestu in na podeželju bo opredeljena z vidika primernosti za različne zvrsti kulturne ustvarjalnosti, s ciljem zagotovitve optimalnih prostorov in opreme. Dogodki in vaje kulturnih ustvarjalcev bodo tako izpeljani na ustrezni lokaciji, razvejana mreža lokacij kulturne infrastrukture pa bo poskrbela, da bo kulturni utrip čutili po celotni občini. Občina Radovljica vzdržuje obstoječo mrežo večnamenskih kulturnih objektov in knjižnic ter izboljšuje upravljanje. Poleg rednega vzdrževanja je namen ukrepa v povprečju posodobiti po en objekt kulturne infrastrukture na dve leti. Lokalni program kulture Občine Radovljica upošteva cilje in prioritete, ki jih za področje kulture opredeljuje Razvojni program občine Radovljica do leta 2030.

Ostala ključna zakonodaja, ki poleg ustanovitvenih aktov kulturnih javnih zavodov z območja občine Radovljica, ureja področje kulture na nacionalni in lokalni ravni:

- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/01, 96/02 - ZUJIK in 92/15),
- Zakon o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe Republike Slovenije v kulturi (Ur. l. RS, št. 73/19),
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (Ur. l. RS, št. 89/99 in 107/99 - popr.),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 - ZNOrg),
- Zakon o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe RS v kulturi (Ur. l. RS, št. 14/03 - uradno prečiščeno besedilo, 77/08 in 3/22 - ZDeb),
- Zakon o javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 29/10),
- Zakon o društvih (Ur. l. RS, št. 64/11 - uradno prečiščeno besedilo in 21/18 - ZNOrg),
- Zakon o nevladnih organizacijah (Ur. l. RS, št. 21/18),
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Ur. l. RS, št. 30/06 in 51/14),
- Pravilnik o registru kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 66/09),
- Pravilnik o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Ur. l. RS, št. 47/12),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12),
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur. l. RS, št. 19/03),
- Pravilnik o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Ur. l. RS, št. 43/10 in 62/16),
- Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (Ur. l. RS, št. 85/10),
- Pravilnik o vodenju evidence javne infrastrukture na področju kulture (Ur. l. RS, št. 11/03),
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03),
- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Radovljica (DN UO, št. 41/04)
- Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena v Občini Radovljica (DN UO, št. 123/10)

Cilji lokalnega programa za kulturo:

Občina Radovljica je lokalni program kulture pripravila v sodelovanju z javnimi zavodi, ki izvajajo javno službo na področju kulture oziroma jo nadgrajujejo, Javnim skladom RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, območna izpostava Radovljica kot nosilec in predstavnik ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini, kulturnimi društvi, ustvarjalci in ostalimi deležniki na področju kulture. V procesu priprave novega programa je bila organizirana javna razprava.

Lokalni program kulture Občine Radovljica sledi trem temeljnim načelom kulturne politike: dostopnosti, raznovrstnosti in vrhunskosti, kot temeljni cilj pa si postavlja večanje dostopnosti kakovostnih kulturnih vsebin. To zahteva optimalno delovanje celotnega sistema kulture: izkoriščanje obstoječe mednarodne mreže v kulturi, kakovostno produkcijo, bolj enovito promocijo kulture, dobro delujočo kulturno infrastrukturo, uporabo različnih možnosti, ki jih ponuja sodobna informacijsko-komunikacijska tehnologija.

Razvoj kulture pomembno pripeva k višji kakovosti življenja v občini kot eni od strateških razvojnih prioritet, opredeljenih v občinskem razvojnem programu, poleg tega pa krepi osnovo za razvoj turizma kot pomembne gospodarske panoge v občini. Bogata in ohranjena kulturna dediščina ter kvalitetne kulturne dejavnosti lahko močno prispevajo k zadovoljstvu prebivalcev, privlačnosti občine za bivanje in kot turističnega območja.

Cilji Lokalnega programa kulture Občine Radovljica 2023-2026, ki podrobneje opredeljujejo temeljni cilj, so:

- razvijati raznolike in kakovostne produkte na vseh področjih kulture v občini,
- z raznolikimi in kvalitetnimi kulturnimi programi in projekti lokalnemu prebivalstvu omogočati kvalitetno preživljanje prostega časa,
- ozaveščati lokalno prebivalstvo o bogati kulturni dediščini in lokalni identiteti,
- spodbujati ljubiteljske kulturne dejavnosti,
- z vključevanjem kakovostnih kulturnih programov in projektov v turistično ponudbo povečati število obiskovalcev in turistov - razvoj kulturnega turizma,
- uspešna in učinkovita promocija kulturnih programov in projektov, tako za lokalno prebivalstvo kot tudi v turistične namene,
- večji poudarek na predstavitvi ponudbe in kontaktu z uporabniki preko spletnih strani, aplikacij za mobilne telefone, družbenih omrežij,

- izboljšati dostopnost kulturnih vsebin (zmanjševati fizične ovire ter izkoriščati možnosti, ki jih omogočajo sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije ter razvoj digitalizacije),
- zagotavljati investicijsko vzdrževanje javne kulturne infrastrukture ter izvesti investicije, ki bodo omogočale večjo dostopnost kulturnih vsebin in nove razvojne programe,
- zagotavljati zaščito, obnovo in promocijo bogate kulturne dediščine,
- povezovati vse izvajalce na področju kulture med seboj in tudi z drugimi dejavnostmi z namenom krepitev raznolikosti kulturnih vsebin in dodajanja nove kvalitete,
- preko krepitev kulturnega dogajanja v občini večati atraktivnost in prepoznavnost občine,
- pridobivati nove oz. dodatne vire financiranja (državni razpisi, skladi EU, ...).

Institucionalni nosilci kulturne dejavnosti v občini Radovljica so javni zavodi, ki jih je ustanovila občina, in državni javni sklad. V nadaljevanju lokalnega programa kulture so predstavljene dejavnosti posameznih javnih zavodov, področja kulture, ki jih pokrivajo, ter opredeljeni cilji, ukrepi in kazalci delovanja za naslednje štiriletno obdobje in sicer:

- Javni zavod Knjižnica Antona Tomaža Linharta Radovljica,
- Javni zavod Muzeji radovljiške občine,
- Javni zavod Turizem in kultura Radovljica,
- Javni zavod Glasbena šola Radovljica,
- Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Radovljica.

JAVNI ZAVODI IN POSAMEZNA PODROČJA KULTURE

KNJIŽNICA ANTONA TOMAŽA LINHARTA RADOVLJICA

Temeljna usmeritev knjižnice

Knjižnica, kakršno poznamo danes, ima svoje temelje v 60. letih 20. stoletja, ko so se združile vse knjižnice takratne Občine Radovljica (20 ljudskih knjižnic) v Občinsko knjižnico. 1964 je knjižnica dobila nove naloge in novo ime: Knjižnica Antona Tomaža Linharta Radovljica. Njeno delovanje določa obstoječa zakonodaja, na lokalni ravni pa Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Antona Tomaža Linharta Radovljica (sprejet 2010).

Temeljno poslanstvo splošnih knjižnic je postati središče za neomejeno dostopnost knjižničnega gradiva in informacij ter še povečati svojo aktivno vlogo pri vseživljenjskem razvijanju bralne kulture, demokratičnega mišljenja in visokih meril sodobne informatizirane družbe. Temu se pridružuje tudi kulturna in socialna funkcija v smislu izenačevanja izobraževalnih, informacijskih, socialnih in drugih zmožnosti prebivalcev države. Nadvse pomembna je tudi skrb za ohranjanje slovenske pisne kulturne dediščine. Pomen in osnovne naloge knjižnice so zbiranje, obdelovanje, hranjenje, predstavljanje in posredovanje knjižničnega gradiva, s čimer knjižnica omogoča dostop do informacij vsem prebivalcem na svojem območju.

Knjižnica je v okolje umeščena kot tretji prostor in kot taka ima pomembno vlogo. Je zaupanja vreden prostor z dolgo tradicijo, je prostor informacij in ustvarjanja skupnosti. Sodobna knjižnica je usmerjena k uporabniku in oblikovana: kot prostor navdiha (branje, razmišljanje, različni mediji, lastna ustvarjalnost, igra), kot prostor učenja (neformalno izobraževanje, priložnostno učenje, samostojno učenje, svetovanje, pomoč, informiranje o možnosti dostopa do znanja) ter, kot prostor srečevanj in druženj (javne debate, predavanja, diskusije, delavnice, razstave, koncerti). Poleg fizične knjižnice je zaradi razvoja informacijske tehnologije čedalje pomembnejša virtualna knjižnica in delovanje v različnih družabnih omrežjih. Posebno mesto ima domoznanska zbirka.

V preteklem obdobju je bila strateška usmeritev spodbujanje branja oziroma utrjevanje bralnih navad otrok in mladostnikov ter vzdrževanje in krepitev branja pri odraslih. To strateško usmeritev bomo poskušali obdržati in obenem dati novo: povezovanje tj. povezovanje preteklosti s sedanostjo za prihodnost, institucionalno povezovanje in povezovanje ustvarjalnih posameznikov v proaktivno knjižnico. Ker smo v času postmoderne razbitosti in družbene razslojenosti, včasih celo družbene odtujenosti, je povezovanje ključni element knjižnične vsebinsko - strateške usmeritve.

Družbene zahteve in razvoj knjižnične stroke, zlasti naša usmerjenost v bodočnost je v:

- dostopu storitev na daljavo (e-knjige, baze podatkov ...),
- nadgradnji obstoječih in razvijanje novih storitev in prireditev,
- knjižnice kot aktiven dejavnik v družbenem okolju - krepitev obstoječih in vzpostavljanje novih partnerstev,
- strokovno usposobljenimi in kompetentnimi zaposlenimi v družbi znanja.

V občini Radovljica delujejo naslednje enote knjižnice: Radovljica, Begunje, Brezje, Kropa in Lesce.

Knjižnica v občini kulture

Epidemija je v letu 2020 zarezala v redno dejavnost knjižnice in pustila nekatere posledice. Nakup fizičnega gradiva se je nekoliko zmanjšal, drastično pa se je povečal nakup e-knjig ter omogočil razvoj zvočnih knjig. Knjižnice so bile odprte manj, dostopnost in povpraševanje po e-vsebinah pa se je povečalo. Fizičnih prireditev praktično ni bilo, vzpostavile pa so se spletne prireditve. Kasneje se je vzpostavil tudi sistem hibridnih (fizičnih in spletnih) prireditev. Skratka epidemija je spremenila družbeni vsakdanjik, delovne procese in dostopnost knjižničnih storitev. Knjižnica je delovala skladno z razmerami in preudarno v kontekstu sprememb in potreb uporabnikov.

Če se je knjižnica kar najbolje prilagodila v času epidemije, je v času po epidemiji hitro vzpostavila stik z uporabniki. Izkušnje e-vsebin, brezstično delovanje in delo na daljavo so bile izkušnje, ki so se vključile v tradicionalno poslovanje. Izposoja gradiva in obisk knjižnice ter prireditev je na visokem nivoju, nad slovenskim povprečjem. Rezultati so izvrstni, čeprav obisk na prireditvah še ne dosega nivoja pred epidemiologijo. Sistematično delo z otroki in odraslimi v bralni pismenosti in bralni kulturi ostaja. Nivo je visok, potrebno pa ga je ohranjati z vsakodnevnimi dejavnostmi in spodbudami. Projekti, aktivnosti in dejavnosti na področju bralne kulture se bo razvijala naprej. Obogateni z izkušnjami e-vsebin bomo iskali alternativne pristope spodbujanja branja tako pri otrocih kot mladini oziroma odraslih.

Spodbujali bomo branje kvalitetnih del in iskanje verodostojnih virov. Več pozornosti bomo namenili zbiranju, ohranjanju in objavljanju domoznanskih del in spodbujali oziroma predstavili pomembnejše obletnice znanih lokalnih avtorjev. Prirejali bomo prireditve, izpostavljali domače avtorje in jim omogočili spletno promocijo. K sodelovanju bomo pritegnili institucije, ki jim je branje in kultura blizu. Skupaj bomo ustvarjali in organizirali prireditve, ki bodo imele širši značaj. K sodelovanju in ustvarjanju lokalne kulture bomo pritegnili tudi posameznike, da se skupaj obogatimo.

Nujni pogoji za izvajanje javne službe

Ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018 - 2028 določajo, da ima vsaka organizacijska enota knjižnice najmanj: 4 izvode knjig na prebivalca, 100 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska v osrednji enoti in ne manj kot 30 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska za posamezno enoto, stopnjo obsega in prirasta neknižničnega gradiva v knjižnični zbirki določi knjižnica sama glede na aktualnost takega gradiva (pogojen s tehnološkim razvojem). Knjižnica le - to dosega, razen tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska za posamezno enoto.

Standardi tudi določajo letni prirast novega gradiva, ki naj znaša vsaj 250 enot knjižnega gradiva na 1000 prebivalcev, od tega 50 % ali več naslovov stroke in do 50 % naslovov leposlovja. Od tega je praviloma 30 % naslovov namenjenih otrokom. Knjižnica le-to ne dosega samo z nakupom, dosega le, če upoštevamo tudi podarjeno gradivo, nikakor pa ne dosega pri tekočih naslovih informativnega periodičnega tiska za posamezno enoto.

Ustrezen prostor

Knjižnice morajo, glede na temeljno poslanstvo, imeti tudi ustrezno velik, ustrezno opremljen in vsem prebivalcem, tudi slepim in slabovidnim, gluhih in gibalno oviranim, dostopen prostor. Prostorski standard dosega nova knjižnica v Radovljici, ostale enote pa ne. Potrebno bi bilo najti primernejši prostor za krajevne knjižnice Kropa, Begunje in Brezje. Te krajevne knjižnice zaradi fizično premajhnega prostora in nedostopnosti za gibalno ovirane (ali določne ranljive skupine) ne morejo služiti v polnosti občanom.

Ustrezna računalniška in komunikacijska oprema:

Število računalnikov je ustrezno, problem je njihova zastarelost; potrebna je postopna in kontinuirana zamenjava zastarelih.

Zaradi različnosti sistemov vračanja gradiva, posebno med Knjižnico Bled in Knjižnico v Radovljici, je potrebna zamenjava določene programske opreme oziroma razvijanje posodobitev kompatibilnosti sistemov.

Potrebne so posodobitve opreme za hibridno predvajanje dogodkov, brezstičnega sistema izposoje in vračila knjižničnega gradiva ter e-vpisa in sistema pristopa v garažo za uporabnike s pomočjo brezstične članske izkaznice.

Ustrezno število delavcev

Stanje zaposlenih in potrebe po reorganizaciji ali novi zaposlitvi:

- 2,84 delavcev, ki opravljajo skupne storitve (vseh zaposlenih 5,35 skupnih delavcev - ključ za delitev stroškov je število prebivalcev, kar pomeni: 53 % Občina Radovljica, 23,7 % Občina Bled, 15 % Občina Bohinj in 8,3 % Občina Gorje),
- 11,65 redno zaposleni, ki opravljajo delo v knjižnicah na območju Občine Radovljica, enote: Radovljica, Begunje, Brezje, Kropa in Lesce,
- knjižnica potrebuje zaposlenega bibliotekarja za izvajanje javne službe - domoznanstvo ali pa delo reorganizirati na način, da bi za izvajanje domoznanstva bila polovično zaposlena oseba,
- knjižnica potrebuje poslovnega sekretarja za opravljanje računovodsko - tajniškega dela ter deloma tudi tehnične službe,
- knjižnica za potrebe standarda potrebuje zaposlitev vsaj enega za izvajanje strokovnih služb in enega dodatnega v upravi - poslovni sekretar.

Cilji:

- zagotoviti aktualno knjižnično zbirko, vključno z e-gradivi,
- stalno dopoljevati domoznansko zbirko,
- zagotavljati storitve, ki jih potrebujejo vse skupine občanov za vseživljenjsko izobraževanje, bralno in informacijsko pismenost, kulturni razvoj in osebno rast ter za kvalitetno preživljanje prostega časa,
- spodbujati branje na različne načine in za različne starostne skupine,
- delovati v različnih družbenih omrežjih,
- omogočiti občanom neomejen dostop do knjižničnega gradiva in informacij,
- dopolniti spletno ponudbo knjižnice z digitaliziranimi vsebinami predvsem domoznanskega gradiva,
- ohranjati in razvijati nove povezave s sorodnimi institucijami ter skupno izvajanje projektov in aktivnosti na prostem in v knjižnici,
- zagotoviti ustrezne prostore (tudi prilagojene za ljudi s posebnimi potrebami).

Ukrepi:

- zagotoviti letni prirast novega gradiva v skladu s standardnimi priporočili,
- zagotoviti stalno dopolnjevanje domoznanske zbirke, popularizacijo domoznanskih vsebin in prirejanje domoznanskih dogodkov,
- zagotoviti ustrezno število strokovno usposobljenih delavcev in delavcev v upravi,
- zagotoviti tehnično in vsebinsko podporo za dostop do knjižničnih storitev na daljavo (izposoja elektronskih knjig, dostop do domačih in tujih baz podatkov, podaljševanje in rezervacija gradiva ...),
- posodabljanje računalniške in komunikacijske opreme,
- delovati na izbranih družbenih omrežjih,
- razvijati prireditveno dejavnosti v smislu kvalitete in kvantitete prireditev z namenom spodbujanja branja in spodbujanja aktivnega članstva,
- ohranjanje in krepitev sodelovanja z vsemi javnimi zavodi in drugimi institucijami v občini.

Kazalci:

- število izposojenih enot gradiva v primerjavi s slovenskim povprečjem,
- obrat izposoje temeljne zbirke glede na slovensko povprečje,
- prirast knjižničnega gradiva v skladu s standardnimi priporočili - število prirasta na leto,
- število obiskovalcev v primerjavi s slovenskim povprečjem,

- število obiskovalcev na 1000 prebivalcev,
- število prireditev in aktivnosti,
- število prireditev in aktivnosti na 1000 prebivalcev,
- število obiskovalcev prireditev in aktivnosti,
- število obiskovalcev prireditev in aktivnosti na 1000 prebivalcev,
- število članov v primerjavi s slovenskim povprečjem,
- število članov na 1000 prebivalcev,
- uporaba knjižnice na daljavo v primerjavi s slovenskim povprečjem,
- število prirasta v domoznanski zbirki,
- število domoznanskega gradiva, člankov in prispevkov dostopnih na daljavo (domača stran in drugi portali npr. KAMRA, dLIB ...)
- število domoznanskih prireditev,
- število sledilcev na izbranih družbenih omrežjih,
- število novih računalnikov,
- zagotoviti ustrezne prostore,
- število novih zaposlitev.

MUZEJI RADOVLJIŠKE OBČINE

Zavod Muzeji radovljiške občine je ustanovila Skupščina občine Radovljica z združitvijo Čebelarkega muzeja v Radovljici, Muzeja talcev v Begunjah na Gorenjskem in Kovaškega muzeja v Kropi in izdala dne 12. 12. 1963 ustanovitveno odločbo št. 22-56/63. Leta 1974 je bila MRO priključena v upravljanje Linhartova soba, leta 1976 pa Šivčeva hiša v Radovljici. Leta 2009 je bil zavod MRO s Sklepom Ministrstva za kulturo št. 6211-41/2009/1 vpisan v Razvid muzejev. S Sklepom Vlade Republike Slovenije št. 62100-1/2013/30 z dne 19. 3. 2013 mu je bilo drugič podeljeno pooblastilo za opravljanje državne javne službe muzejev. Dne 22. 4. 2009 je zavod z Občino Radovljica (ustanoviteljico) podpisal Pogodbo o upravljanju s premoženjem, št. 478-164/08, ki je v lasti Občine Radovljica. Vsi muzeji se nahajajo v spomeniško zaščitenih stavbah, ki so v lasti Občine Radovljica, razen graščine Katzenstein v Begunjah, ki je v lasti države. Muzej talcev se strokovno navezuje na Gorenjski muzej v Kranju in hrani vse predmete iz stare razstave. Lokacije, na katerih MRO danes opravlja naloge javne službe so: Čebelarški muzej v Radovljici, Mestni muzej v Radovljici, Galerija Šivčeva hiša v Radovljici, Kovaški muzej v Kropi in Muzej talcev v Begunjah na Gorenjskem.

Temeljno poslanstvo je zapisano v 4. členu Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Muzeji radovljiške občine, kot skrb za spoznavanje in razumevanje materialne kulturne dediščine, načina življenja in dela ter neoprijemljive kulturne dediščine znanj, vrednotenj, tehnik, modrosti in ustvarjalnosti ljudi v določenem času in prostoru. Svoj kulturni prostor in dediščino MRO predstavlja v širšem regionalnem, nacionalnem in globalnem prostoru. Specifična dediščina, ki jo MRO predstavlja, raziskuje in ohranja, je zlasti dediščina čebelarstva; dediščina preteklega železarstva in življenja v Kropi in njeni okolici; spomin tragičnih dogodkov Slovencev med drugo svetovno vojno v zaporih v Begunjah na Gorenjskem ter dediščina mesta Radovljice, kjer je bil med drugim rojen tudi Anton Tomaž Linhart. Z galerijsko dejavnostjo MRO širi zanimanje ljudi za preteklo in sodobno likovno ustvarjalnost, s poudarkom na zbirki knjižnih ilustracij.

Pomen in naloge delovanja Muzejev radovljiške občine je preučevanje, dokumentiranje, spoznavanje, razumevanje, ohranjanje in predstavljanje kulturne dediščine. Varovanje premične in nesnovne kulturne dediščine, hranjenje in ohranjanje obstoječih in na novo pridobljenih muzejskih predmetov, z namenom predstavljanja širši javnosti je temeljna naloga muzejskega dela. Podatki o predmetih in zbirkah se dokumentirajo v zadnjem času predvsem elektronsko, vodi se inventarna knjiga za posamezno enoto. MRO nima konservatorsko-restavratorske delavnice, zato osnovna dela opravijo kustosi sami, zahtevnejša dela pa izbrane institucije. Pri ohranjanju predmetov kulturne dediščine se soočamo s prostorsko stisko, saj je prostora za shranjevanje muzejskih predmetov premalo, čeprav smo v obdobju od 2019-2022 že delno uredili depo Čebelarkega in Mestnega muzeja, pripravljamo pa še Ogladni depo Čebelarkega muzeja.

Strategija izvajanja javne službe predstavlja skrbno ravnanje s predmeti, ki jih hranimo in določajo vsebinski profil muzeja. Upravljanje zbirk temelji na jasno opredeljeni politiki in postopkih, ki podpirajo poslanstvo in namen zavoda. V obdobju 2019-2022 smo se celostno lotili dokumentov politike upravljanja zbirk (izobraževanje, posveti, pravilnik, navodila ...). Muzejske predmete smo sistematično uredili v bolj smiselne in pregledne enote zbirk. Začeli smo aktivno s postopkom vrednotenja muzejskih predmetov. Aktivno smo se lotili

urejanje dokumentacije. Na podlagi urejanja depojev in inventure so bili dokazani fizični obstoji predmetov in začela se je aktivnejša posodobitev podatkov o posameznih predmetih. Nadaljevali bomo z urejanjem depojskih prostorov v Kovaškem muzeju in Galeriji Šivčeva hiša.

Uporaba zbirk

Muzeji MRO izsledke raziskav posredujejo s predstavitvami zbirk in v raznih publikacijah, zato zbirke predstavljajo uporaben zbir informacij za nadaljnje raziskave in dopolnjevanje podatkovne baze kulturne dediščine. Pomembna sestavina poslanstva MRO v službi javnega interesa je zagotavljanje dostopa zbirk različnim segmentom družbe do premične kulturne dediščine, vseh relevantnih podatkov in baze znanja muzeja. Razpon programov in storitev in predvsem njihova kakovost sta zelo pomembna za splošno uspešnost muzeja. Zato je pomembno strateško zasnovati vse programe, storitve in metode širjenja znanja kot so: razstave, izobraževanje, posebni programi in prireditve, publikacije in informacijske ter svetovalne storitve. Danes sodobna digitalna tehnologija omogoča precej enostaven dostop do podatkov o muzejskih predmetih in zbirkah, zato je tudi inventarna knjiga, ki se je nekoč vpisovala ročno, danes le še digitalna. Nadaljevali bomo s povečevanjem števila muzejskih predmetov v skladu s strategijo razvoja zbirk.

Razstave

Z razstavami, bodisi stalnimi ali občasnimi, se ustvarja neposreden stik med obiskovalci in muzejskimi zbirkami MRO, kjer ima vsak posameznik, ne glede na starost, socialni in ekonomski status, sam ali kot član skupine, priložnost in prostor, da si ogleda »resnični predmet« in z njim komunicira s pomočjo vrste razstavnih tehnik. V obdobju 2019-2022 se je razstavna politika nadgradila, postala sodobnejša, bolj razumljiva in strokovna. V prihodnosti je potrebno razmisliti o številu, velikosti in vsebinskem obsegu razstav predvsem v Galeriji Šivčeva hiša in Kovaškem muzeju.

Stalne razstave so dolgoročne trajne prezentacije glavnih delov muzejskih zbirk v skladu s težiščem zbirk in z izjavo o poslanstvu muzeja. Redne prilagoditve in občasne prenove postavitvev so nujne, ker prezentacije zbirk tako postanejo atraktivnejše in ne zastarajo. V obdobju 2019-2022 smo dopolnili stalno razstavo knjižnih ilustracij v Galeriji Šivčeva hiša, ki se ni posodobila od leta 2003 naprej. Obnovili smo Čebelarški muzeji in v njem leta 2021 postavili novo stalno razstavo z naslovom *Živeti skupaj. O čebeli in človeku*, za katero smo prejeli Valvasorjevo nagrado za enkratne muzejske dosežke, mednarodno nagrado Going Green Global in bili nominirani za mednarodno nagrado Živa Award. Uspešno smo sodelovali pri vpisu enote Čebelarstvo na Slovenskem na seznam UNESCO nesnovne dediščine. V prihodnjem obdobju bo potrebno razmišljati o novi stalni razstavi v Mestnem muzeju, interaktivni dopolnitvi razstave knjižnih ilustracij v Galeriji Šivčeva hiša in novi stalni postavitvi v Kovaškem muzeju v Kropi. V obdobju 2019-2022 smo več pozornosti namenili raziskovanju, ohranjanju in predstavljanju industrijske kulturne dediščine (Tovarna Almira, Tovarna Sukno Zapuže, Tovarna Gorenjka, Iskra Mehanizmi, Plamen ...). Z monografijo o vseh tovarnah v Občini Radovljica in potujočo razstavo širimo to dediščino naprej.

Pedagoško-andragoško delo

Muzeji MRO predstavljajo neformalne prostore izobraževanja, kot dodano vrednost šolskemu in visokošolskemu sistemu izobraževanja, z zanimivimi vsebinami namenjenimi odraslim, družinam in tudi specifičnim skupinam. V obdobju 2019-2022 smo posodobili programe in jih dopolnili z novimi vsebinami. Sistematično smo pristopili k spoznavanju ranljivih skupin, z njimi imeli različne posvete, kako jim približati muzeje in zbirke ter zanje pripravili več različnih vsebin.

Založniški program

Založniški program bo še naprej sledil načelom kakovostnih vsebin, raznovrstnosti in vrhunskosti, namenjen vsem ciljnim skupinam. Njegov namen je predvsem v povečanju prepoznavnosti strokovnega dela, promociji delovanja, promociji strokovnjakov, povečanem zanimanju zbirateljev in sponzorjev, vse za našo večjo prepoznavnost in doseganje različnih ciljnih skupin. Založniški program se je v obdobju 2019-2022 močno okreпил, aktivneje smo vzpostavili sodelovanje z našim distributerjem knjig, da so knjige na voljo tudi v več knjigarnah po Sloveniji, sodelovali smo na 38. knjižnem sejmu, ki je odlična založniška promocija za nas. V prihodnje bomo razvili še spletno prodajo.

Knjižnično gradivo

Namen delovanja knjižnice je v dopolnjevanju knjižničnih enot, tako z nakupi kot z izmenjavami in donacijami. Pri zbiralni politiki smo aktivno spodbujali izmenjavo s preostalimi muzejskimi ustanovami, knjižnicami, institucijami in posamezniki. Po opravljeni inventuri smo dokončno uredili knjige po enotah in jih prostorsko umestili. Pridobili smo možnost vpisovanja v Cobiss, kar pa bomo začeli izvajati v prihodnjem obdobju, tako bodo knjige dostopne vsem. V nadaljevanju bomo omogočili javen dostop do knjižničnega gradiva na dveh lokacijah (Radovljica in Kropa). Želimo si več izmenjave knjižnega gradiva z institucijami po svetu.

Obiskovalci in storitve zanje

Razlog za obisk muzeja danes ni več samo izobraževalne narave. Obiskovalci v muzejih danes poleg muzejskih vsebin pričakujejo tudi razvedrilo, socialno interakcijo in participacijo. Muzeji vse večjo pozornost namenjajo možnosti participativne in senzorne izkušnje. Zato je pomembno, da se muzej odloči, komu ponuja svoje programe, da pozna svoje obiskovalce, povpraša obiskovalce o meri zadovoljstva njihovega obiska, nenehno izboljšuje svoje programe, zagotavlja kakovostne storitve za obiskovalce, da so njihova doživetja prijetna, visoke kakovosti in jim ostanejo v spominu, da postanejo pogosti obiskovalci, prijatelji muzeja in ga priporočajo drugim. Po uspešni postavitvi nove stalne razstave v Čebelarskem muzeju to prakso želimo uporabiti še v ostalih muzejskih enotah. Muzejska stroka doživlja v zadnjih desetletjih korenite preobrate v dojemanju pomena posameznih muzejskih dejavnosti oziroma pristopov. Pri tem je vključenost postala pomemben vidik muzejskega dela. Razvoj k večji odprtosti za javnost in pozornosti do vsakega obiskovalca, bo poleg strokovnosti, eno od osnovnih vodil dela MRO tudi v prihodnje.

Politika obveščanja in orientacije

Posredovanje informacij je ena izmed temeljnih nalog muzejev MRO in zato je pomembno, da muzeji upravljajo z informacijami na način, ki je v skladu s pravnimi in etičnimi smernicami. Za obiskovalce je orientacija nadvse pomembna, če želimo, da imajo od svojega obiska največje možno zadovoljstvo. Potrebno je urediti tako notranjo orientacijo v muzejih kot zunanjo. Potrebno bo urediti informacije o lokaciji Čebelarskega in Mestnega muzeja ter Galeriji Šivčeva hiša tako na vhodu v staro mesto jedro Radovljice in po njem.

Trženje in odnosi z javnostmi

V naslednjem obdobju je potrebno začeti izvajati strateški načrt trženja in promocije, da pritegnemo še večjo pozornost javnosti, predvsem s pomočjo dodatne redne zaposlitve ene osebe. Cilj tržne aktivnosti je povečati število obiskovalcev in uporabnikov pri vseh aktivnostih MRO. Naloge bodo: ciljno strateško oglaševanje, posodabljanje novo postavljene spletne strani, še aktivnejša udeležba na družabnih omrežjih, možnost dostopa gibalno oviranim v določene muzejske enote in še več informacije o tem, povečanje ponudbe ciljno usmerjenih razstav in programov, ki bodo pritegnile družine, mladino, upokojenice in ranljive skupine, pripraviti družinske prireditve in doživetja, pridobivanje še večjega števila turistov kot obiskovalcev muzeja, predvsem pa sodelovanje z lokalnimi institucijami in drugimi po Sloveniji ter mednarodno. Odnosi z javnostmi imajo v muzeju pomembno delo, saj je tista od katere je odvisna prepoznavnost in obiskanost muzejev MRO lokalno, širše slovensko in mednarodno. Delo službe za odnose z javnostjo temelji na načrtu dejavnosti za komuniciranje in skrbnem premisleku kaj, koga, kako in na kakšen način obveščati. Dobro načrtovani dogodki za javnost in pravočasno ter ustrezno informiranje prispevajo več kot vložena sredstva, namenjena klasičnemu načinu oglaševanju.

Kulturni turizem

Število turistov, ki obišejo Občino Radovljica, je po izjemnem letu 2019 zaradi korona epidemije upadlo, vendar se je število obiskovalcev že v letu 2021 zelo povečalo. Končno število obiskovalcev bo v letu 2022 tako že skoraj enako tistemu iz leta 2019. Kulturni turizem vključuje tradicijo, kulturne objekte, društva, ki se ukvarjajo z dediščino, predstavljanjem zgodovine mest, običajev, pomembnih posameznikov. Pripraviti bo potrebno več muzejskih programov za turiste in poiskati večje število turističnih organizacij, s katerimi bo potekalo sodelovanje. Zadnji trendi pred epidemijo so pokazali, da je naraščalo zanimanje turistov za odkrivanje novih mest, njihovih znamenitosti in kulturne dediščine. Na tem področju je še veliko priložnosti za delovanje MRO, predvsem v večji prepoznavnosti institucije in njene kulturne dediščine. Dediščina je skupaj z dejavnostmi, ki jih generira, izjemno dragocen vir za turistično-gospodarski sektor in kreativne industrije. Spodbujanje razvoja trajnostnega kulturnega turizma, kreativnih industrij in drugih novih produktov in storitev z uporabo dediščinskih virov, kot je nova razstava v Čebelarskem muzeju. Pestrost dediščine je vir za novo ustvarjalnost. Zato si bomo prizadevali k razvijanju novih produktov ter storitev, povezanih z dediščino čebelarstva in ostalimi področji, saj muzeju lahko zagotovijo višjo dodano vrednost, večjo konkurenčnost, in nenazadnje več lastnih sredstev.

Organizacijska struktura

Organizacijska ali kadrovska struktura opisuje razmerja med zaposlenimi v muzeju in mora odražati poslanstvo in cilje muzeja. Strukturo muzeja danes opredelijo njegove različne funkcije, ne več toliko kustosi ali posamezne enote. Struktura mora biti prožna zaradi sodelovanja med oddelki in za prihodnji razvoj. Z zaposlitvijo kustosinje dokumentalistke leta 2019 so se začele urejati razmere v dokumentaciji, vse do inventarne knjige in digitalnega vpisovanja gradiva. Za uspešnejše delo bi vsekakor potrebovali oskrbnika/hišnika, saj za vsa ta dela najemamo zunanjo pomoč, ter več kadra za kvalitetno vodniško delo in pomoč pri trženju in promociji.

Sodelovanja in partnerstva

Muzeji niso samozadostna enota. Delujejo v formalnih in neformalnih partnerstvih, sodelujejo z drugimi muzeji in galerijami, institucijami, lokalnimi in regionalnimi oblastmi, nevladnimi organizacijami, zasebnimi ustanovami in podjetji ter z različnimi uporabniki in podporniki, da lahko kvalitetno izpolnjujejo svoje javno poslanstvo. Izvajanje proaktivnega pristop k oblikovanju novih partnerstev, nadgradnjo že obstoječih in novih sodelovanj za boljše izvajanje ciljev ter poslanstva in obenem uporabiti predvsem dobro prepoznavnost slovenske čebelarke dediščine (svetovni čebelarski kongres Apimondia, UNESCO ...). Pomembna naloga MRO je tudi predstavljanje naše kulturne dediščine v tujini. Zato je treba že pri načrtovanju večjih tematskih razstav razmišljati o možnosti gostovanja razstave. Iskati povezave, da so predmeti MRO lahko vključeni v druge razstave doma in po svetu. Načrtujemo vzpostavitev mednarodne mreže, s katerimi nas povezujejo številni možni skupni strokovni in popularizacijski interesi na področju čebelarke dediščine. Pripraviti je potrebno tudi projekte in spodbude za oživljanje in uveljavljanje rokodelstva, domače obrti skozi turizem in oblikovanje.

Strategija investicijskih vlaganj

Dobro stanje vseh muzejskih stavb, kjer se izvaja muzejska dejavnost, je pomemben predpogoj za uspešno delovanje zavoda. V stavbe, ki imajo status spomenika, je v skladu z ZVKD-1 potrebno v primeru posegov v prostor upoštevati smernice Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Kar zadeva delovne in razstavne prostore, je mora MRO v obdobju 2019-2022 nedvomno doživeti nekaj ključnih sprememb. Uspešno zaključena prenova Čebelarkega muzeja, z napeljanim ogrevalnim sistemom in odkritjem poslikav v recepciji je prinesla večjo prepoznavnost muzeja tudi mednarodno, po številu obiska tujih novinarjev in protokolarnih gostov, v še večjem številu leta 2021, ko je Slovenija predsedovala Svetu EU. Delno urejeni depoji omogočajo kvalitetnejše delo na zbirkah. Občina Radovljica je začela z obnovo Klinarjeve hiše, ki je pridobila status kulturnega spomenika lokalnega pomena, gradbeno dovoljenje in novo ostrešje in streho. Obnovljena sta bila oba prostora, ki sta bila zaradi izliva vode leta 2017 neuporabna, delno se je sanirala električna napeljava. V prihodnjem obdobju bo potrebno posodobiti Muzej talcev v Begunjah z več avdiovizualno vsebinami in interaktivnimi aplikacijami. Za Kovaški muzej, Slovensko peč in Vigenjc Vice je bil narejen konservatorski načrt pregled in predlog del prenove. V Galeriji Šivčevi hiši je bila v letu 2019 dopolnjena stalna zbirka knjižnih ilustracij slovenskih ilustratorok in ilustratorjev iz obdobja 2003-2019. Potrebno bo urediti depo, recepcijski del in kotiček za muzejsko trgovino. Muzej talcev v Begunjah posodobiti z več avdio-vizualno vsebinami in interaktivnimi aplikacijami.

Strategija finančnega poslovanja

Zelo uspešno finančno leto 2019 v smislu lastnega prihodka je poleg sredstev Ministrstva za kulturo, Občine Radovljica in sponzorjev tudi omogočilo, da smo lahko renovirali Čebelarski muzej v celoti in postavili novo stalno razstavo. V obdobju 2019-2022 smo pridobili dva velika sponzorja. Nadaljevali bomo s strateškim načrtovanjem pridobivanja sredstev in njihove porabe, spremljanje in prijavljanje na razpise nepovratnih sredstev, optimizacijo poslovanja za znižanje splošnih stroškov, razvijanjem novih modelov sodelovanja med privatnim in javnim sektorjem, poiskali še dodaten pritok sponzorskih sredstev in pridobivanje finančne podpore za posamezne projekte.

MRO pridobiva sredstva za opravljanje svoje dejavnosti iz državnega proračuna, proračuna Občine Radovljica, s prodajo blaga in storitev na trgu ter z donacijami, darili in iz drugih virov v skladu z zakonom. Za povečanje finančnega uspeha na področju prezentacije kulturne dediščine v okviru izvajanja javne službe mora MRO doseči še boljše sodelovanje med osnovno strokovno skupino in pedagoško, tržno in promocijsko službo ter na ta način še bolj nadgraditi svoje temeljne produkte (razstave, publikacije, interaktivne delavnice) ter povečati privlačnost ponudbe tako matičnih kot tržnih programov za javnost.

Pridobivanje sredstev iz različnih evropskih in domačih razpisov je pomemben segment dela in razvoja MRO. Cilji so krepitev mednarodnega sodelovanja, iskanje uspešne prijave na evropske projekte in aktivno sodelovanje muzeja v sklopih kreativnih industrij, ki promovirajo dediščino in iz nje izhajajoče produkte. V obdobju 2019-2022 smo uspešno zaključili črpanje kohezijskih sredstev projekta LAS in razpisa Ministrstva za kulturo. Dobili smo pozitivno mnenje za črpanje sredstev LAS-Žive legende, ki bo zaključen do leta 2025.

Cilji:

1. Urejena dokumentacija in digitalizacija muzejskega gradiva, izvedena inventarizacija in višji odstotek digitaliziranega gradiva.
2. Povečanje muzejskih zbirk v skladu s strategijo zbiralne politike MRO.
3. Razvoj posameznih področij raziskovanja (raziskovalna, publicistična in vzgojno-izobraževalna dejavnost, komuniciranje z javnostjo).
4. Horizontalno in vertikalno povezovanje z lokalnimi institucijami, po Sloveniji in mednarodno, povečanje prepoznavnosti.
5. Strateški načrt Trženja in odnosov z javnostjo.
6. Strategija investicijskih vlaganj, za napredek na vseh nivojih delovanja MRO.

Ukrepi:

1. Urediti problematiko depojev, stanje Klinarjeve hiše, vigenjca Vice in Slovenske peči.
2. Pridobivanje novih predmetov za muzejske zbirke in elektronsko dokumentiranje dediščine.
3. Zagotavljanje dostopnosti, mobilnosti in komunikativnosti muzejskega gradiva.
4. Nadgrajevanje stalnih razstav in delna prenova razstavnih prostorov.
5. Sodelovanje z izobraževalnimi institucijami lokalno in širše Slovensko.
6. Povezovanje z muzejskimi institucijami in drugimi institucijami, predvsem lokalno in tudi širše.
7. Prijava na razpise za evropske projekte in pridobivanje nepovratnih sredstev.
8. Spodbujati kolektivno sodelovanje in skupinsko delo med zaposlenimi MRO.

Kazalci:

1. Število predmetov v urejenih depojih, atraktivni razstavnih prostori, omogočeno kvalitetno delovno okolje.
2. Število na novo popisane dediščine na terenu, na novo pridobljenih predmetov, na novo inventariziranih predmetov, na novo digitaliziranih predmetov v programu Galis.
3. Število novih pedagoško-andragoških programov, število novih programov za ranljive skupine, število udeležencev na dnevih odprtih vrat, število obiskovalcev na spletu ...
4. Število aktivnosti medinstitucionalnega sodelovanja na lokalnem nivoju, na regionalnem in v nacionalnem obsegu.
5. Število prijav in izvedenih evropskih projektov.
6. Število gostovanj razstav v Sloveniji in v tujini. Število drugih gostujočih razstav v MRO.
7. Število aktivnih udeležb strokovnih delavcev na konferencah in raznih izobraževanjih.
8. Število aktivnih članstev zaposlenih v strokovnih organizacijah.
9. Število nagrad, priznanj in pohval.

JAVNI ZAVOD TURIZEM IN KULTURA RADOVLJICA

Javni zavod je v sedanji obliki nastal leta 2016 z združitvijo Javnega zavoda Turizem Radovljica in Linhartove dvorane Radovljica. Deluje na dveh področjih. Področje turizma je prvenstveno vezano na promocijo in oblikovanje turistične ponudbe občine Radovljica na slovenskem in tujem trgu ter z njo povezanih aktivnostih, področje kulture pa je prvenstveno usmerjeno v programe znotraj Linhartove dvorane. Poleg tega javni zavod izvaja številne aktivnosti z namenom oživljanja starega mestnega jedra Radovljice, ohranjanja ter promocije stavbe in nesnovne kulturne dediščine ter promocije prireditev ter podpore društvom, institucijam ter posameznikom pri organizaciji prireditev. Preko izvajanja promocije destinacije se hkrati krepi tudi zavedanje o

kulturni dediščini ter želja po njenem ohranjanju. Hkrati kultura predstavlja pomemben delež turistične ponudbe destinacije.

JZTKR ima 7 redno zaposlenih, 3 na področju kulture ter 4 na področju turizma in direktorico zavoda. Za izvajanje vseh zastavljenih programov so nujno potrebni tudi drugi zunanji sodelavci, tako strokovni sodelavci kot študentje. V naslednjem obdobju je načrtovana in za nemoteno izvajanje dejavnosti organizacije dogodkov nujna zaposlitev novega kadra (tehnik) ter krepitev kadra na področju promocije in vodenja projektov.

Prispevki Javnega zavoda turizem in kultura Radovljica k razvoju kulture:

PROMOCIJA KULTURE IN KULTURNE DEDIŠČINE

- Kulturna dediščina predstavlja pomemben del komunikacijske zgodbe destinacije. Pomembna je tako stavba dediščina (Kropa, Radovljica, Grad Kamen) kot tudi premična dediščina, največkrat predstavljena v muzejih ter nesnovna dediščina (npr. Gregorjevo, koledne pesmi, običaji, znanja...). Kanali za promocijo te dediščine so spletno mesto destinacije, družabna omrežja, obiski novinarjev ter agentov, sejmi. Preko partnerskih predstavitev v sklopu Julijskih Alp in Združenja Zgodovinskih mest, se te informacije delijo tudi na skupnih kanalih.
- Raznovrstni kulturni programi v Linhartovi dvorani (film, gledališče, glasba, kulturna vzgoja,...)
- Promocija Radovljiške graščine in mestnega jedra kot prostora za kulturne dogodke
- Brezplačen voden ogled po starem mestnem jedru Radovljice enkrat tedensko, poleti brezplačni vodeni ogledu gradu Kamen in v sodelovanju s turističnimi društvi vodeni ogledi Kamne Gorice in Mošenj.
- Promocija prireditev, ki temeljijo na lokalni tradiciji in kulturni dediščini: Gregorjevo, Venerina pot, Narodno-zabavni vikend, ...
- Priprava raznovrstnih dogodkov za zunanje naročnike, v katere vključimo lokalne kulturne umetnike in institucije
- Nominacija in pridobljen naziv UNWTO Best Tourism Villages za Radovljico ter umestitev v skupnost majhnih mest

PODPORA DRUŠTVOM, INSTITUCIJAM IN POSAMEZNIKOM

- Prodaja vstopnic za koncerte in prireditve v TIC Radovljica, promocija muzejev in kulturnih dogodkov na kanalih JZTKR
- Objava večjih prireditev na destinacijski spletni strani ter v ostalih kanalih promocije in obveščanja
- Mesečni koledar prireditev v občini, ki je objavljen v Deželnih novicah
- Izdaja poletnega in decembrskega tiskanega koledarja prireditev in distribucija po gospodinjstvih v občini Radovljica ter sosednjih občinah
- oddajanje Baročne dvorane, Plesne dvorane, Linhartove dvorane ter opreme za prireditve v najem
- Prodaja izdelkov domače obrti v TIC Radovljica
- Organiziranje tržnic lokalnih dobrot in izdelkov ter njihova promocija
- Sofinanciranje tradicionalnih prireditev
- Priprava in organizacija spremljevalnega programa za Festival Avsenik in Festival Narodno zabavne glasbe v Begunjah
- Priprava in izvedba razpisa za brezplačen najem Linhartove dvorane s strani lokalnih kulturnih društev, neprofitnih organizacij in javnih zavodov
- Iskanje možnosti sofinanciranja odprtosti atrakcij izven glavne turistične sezone
- Ponudba vodenih ogledov zanimivosti v slovenskem in v tujih jezikih za organizirane skupine
- Kreiranje in promocija turističnih produktov, ki vključujejo kulturo za ciljne skupine: Mesto čokolade (butično doživetje mesta), S čebelico po Radovljici (družinski produkt), Z vlakom v Radol'co (paketi s Slovenskimi železnicami)

ORGANIZACIJA PRIREDITEV

- Linhartova dvorana
 - ✓ **Filmski program:** art filmi, redne projekcije, MiniKinoArt, itakKinoArt, KinoGore, KinoVoziček, festival gorniškega filma - ena od festivalskih lokacij, gostujoči poletni kino, kino na daljavo, utrjevanje blagovne znamke Kino Radolca,...
 - ✓ **Uprizoritvene umetnosti:** Linhartov gledališki abonma, otroški abonma, predstave za izven, podpora lokalnim gledališkim skupinam: Festival Linhartov gledališki maraton za odrasle in otroke - JSKD, Gorenski komedijanti - JSKD, glasbeno-scenski abonma Povezani, v sodelovanju s KD Kropa
 - ✓ **Glasbeni program:** organizacija ali soorganizacija glasbenih prireditev
- Prireditve v starem jedru Radovljice z namenom oživljanja mestnega jedra: četrtkovi koncerti, decembrske prireditve, kulturni dogodki v parku
- Prireditve, ki spodbujajo prihod v destinacijo pred in po poletni turistični sezoni in pozicionirajo destinacijo kot destinacijo kulinarike in kulture: Festival čokolade, jesenski počitniški program, swing festival, novembrski mesec kulinarike
- Kulturni dogodki na lokacijah kulturne dediščine izven Radovljice (»kultura v atriju«)

POVEZOVANJE

Javni zavod je član:

- Združenje Zgodovinskih mest Slovenije; v združenju krepimo pomen kulturne dediščine v turizmu ter skrbimo za ohranjanje in oživljanje dediščine;
- Julijske Alpe; združenje turističnih destinacij na območju UNESCO MAB območja
- STO (Slovenska Turistična Organizacija); sodelovanje pri promociji in uvrščanju kulturnih zanimivosti in dogodkov v Radovljici v njihovo komunikacijo
- ART Kino mreža Slovenije, EURopacineas network
- UNWTO Best Tourism Villages; združenje krajev z nazivom, izobraževalne vsebine, predstavitve dobrih praks

NAČRTOVANE INVESTICIJE

- Priprava statično-arhitekturne dokumentacije za preureditev vhodnih prostorov za nastopajoče ter obnova sanitarij za obiskovalce
- Nakup nove strehe za zunanji oder ali večjega prireditvenega odra
- Nakup ozvočenja za letni kino
- Nakup novega dvoranskega digitalnega projektorja (obstoječemu se izteka življenjska doba)
- Nakup monitorskih zvočnikov v globini odra
- Nakup led reflektorjev in večje število žarnic za obstoječe reflektorje
- Posodobitev razsvetljave s kovinsko mrežo fiksirano nad odrom
- Dopolnitev www.app.radolca.si z novimi točkami kulturne dediščine
- Ureditev družinske doživljajske poti po Kropi
- Nadgradnja doživetja zgodovine in kulture na Gradu Kamen (ureditev prostora pod gradom za prireditve, nakup viteškega kostuma)

CILJI	UKREPI	KAZALCI
Pozicioniranje destinacije kot kulturnega središča Julijskih Alp	Zagotavljati kulturno ponudbo preko celega leta (dogodki, razstave, dostopna kulturna dediščina) Vključenost kulturne dediščine Radovljice v komunikacijo Julijskih Alp Vključenost kulturne dediščine v komunikacijo destinacije	Število kulturnih dogodkov, vključenih v turistično promocijo Število obiskovalcev spletne strani dogodkov Število obiska spletne strani o kulturnih zanimivostih Kulturna dediščina vključena v promocijo in dokumente Julijskih Alp
Vsaj eno pet-zvezdično butično doživetje v mestnem jedru Radovljice	Razvoj in promocija doživetja Mesto čokolade, zagotavljanje kakovosti produkta in sredstev za zagon doživetja	5* doživetje
Kulturna dediščina kot eden stebrov in motivov za prihod v destinacijo izven glavne turistične sezone	Promocija atrakcij Inovativni turistični produkti, ki temeljijo na dediščini Urejena nepremična kulturna dediščina razvoj inovativnih in kvalitetnih produktov (storitve, izdelke in prireditve), ki temeljijo na dediščini Redni vodeni ogledi, plačljivi vodeni ogledi, zanimivosti o dediščini na družabnih omrežjih Krepitev vsebine aplikacije radolca.app Sodelovanje z obrtniki, rokodelci ustvarjalci na področju dogodkov in kulturne ponudbe Izobraževanje o kulturni dediščini (domačinov, obiskovalcev)	Umestitev kulturne dediščine na spletno stran in v promocijske publikacije Urejeno mestno jedro oblikovana doživetja za zaključene skupine Število naročenih vodenj Število obiskovalcev na brezplačnih ogledih Število točk v aplikaciji radolca app Število uporabnikov aplikacije
Živahno mestno jedro Radovljice	Dogodki v mestnem jedru in parku Promocija mestnega jedra Turistični produkti v mestu za ciljne skupine (z vlakom, družinska pot...) Primerna infrastruktura za dogodke	Število dogodkov v mestu Število prodanih družinskih doživetij Število obiskov novinarjev Nov oder/streha za oder
Radovljiška graščina kot prostor dogodkov	Nadgradnja infrastrukture za dogodke (tehnična oprema s projektorjem in ozvočenjem) Pokritje levega atrija zagotovitev ustreznega kadra za izvedbo in koordinacijo dogodkov v graščini ureditev primerne skladišnega prostora	Tehnična oprema (projektor, ozvočenje) Število najemov dvoran za dogodke Pokrit levi atrij Urejen skladišni prostor
Obogatitev turistične ponudbe Kroke	Razvoj družinskega doživetja v Kropi Priprava doživetja za zaključene skupine z lokalno kulinariko	Novo doživetje v Kropi Število obiskov spletnih vsebin o Kropi

CILJI	UKREPI	KAZALCI
Kino Radolca - majhen, a vrhunski kino s kakovostnim programom	<p>Krepitev blagovne znamke Kino Radolca</p> <p>Posodobitev opreme (nov digitalni projektor)</p> <p>Obnova sanitarij in foyerja</p> <p>Zaposlitev tehnika</p> <p>Povezovanje z izobraževalnimi inštitucijami na območju Radovljice in predvsem z njihovimi otroškimi kulturno umetniškimi skupinami</p> <p>intenzivno delo na kinematografskem programu, predvsem na področju filmske vzgoje in sodelovanja v različnih kinematografskih mrežah</p>	<p>Število obiskovalcev kino predstav</p> <p>Nov digitalni projektor</p> <p>Število zaposlenih</p> <p>Število šol v mreži</p>
Linhartova dvorana - center kulturnih dogodkov	<p>Večanje števila abonentov</p> <p>zagotavljanje kvalitetnega programa na področju glasbene in uprizoritvene umetnosti,</p> <p>Več terminov abonmajskih predstav in predstav za izven</p> <p>vpeljati redni glasbeno-scenski program, sodelovati pri vpeljavi programa na drugih lokacijah,</p> <p>načrt nakupov in instalacije manjkajoče gledališke tehnične opreme,</p> <p>nakupiti in instalirati manjkajočo gledališko tehnično opremo,</p> <p>zaposlitev tehnika</p> <p>opraviti najnujnejše stavbne investicije (sanirati sanitarije in energetske ter vodotesno saniranje vzhoden fasade),</p> <p>obnova foyerja</p>	<p>Število abonentov</p> <p>Število obiskovalcev na predstavah za izven</p> <p>Število kulturnih dogodkov</p> <p>Izpopolnjena tehnična oprema dvorane</p> <p>Število zaposlenih</p> <p>Obnovljene sanitarije</p> <p>Obnovljen foyer</p>

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI - OBMOČNA IZPOSTAVA RADOVLJICA

Poslanstvo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti je že od ustanovitve leta 1006 spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, zagotavljanje strokovne in organizacijske podpore ljubiteljskim kulturnim dejavnostim, omogočanje dostopnosti kulturnih vsebin na celotnem slovenskem kulturnem prostoru ter vključevanje v kulturno mrežo in mednarodno sodelovanje. Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Radovljica je ena izmed 59 območnih izpostav v Sloveniji. Sedež izpostave je v Radovljiški graščini.

Temeljni program je v osnovni strukturi piramidna shema in mrežna povezanost vseh 59 območnih izpostav na ravni Republike Slovenije. Kot strokovna, organizacijska in finančna podpora daje poudarek svetovanju, kakovostnemu izobraževanju in izobraževanju usmerjenim prireditvam, založništvu ter zagotavljanju strokovne in organizacijske pomoči kulturnim društvom. Izoblikovane ima strokovne standarde, s katerimi daje možnost ljubiteljskim kulturnim društvom, da kakovostno napredujejo. Uspešno vsakoletno organiziramo območna srečanja po posameznih dejavnostih, s strokovnim spremljanjem in možnostjo napredovanja sodelujočih skupin na regijski nivo in v nadaljevanju preko selekcije na državni nivo. Organiziramo kulturne prireditve, seminarje, delavnice, tečaje, kolonije, izdajamo strokovne revije in publikacije, na podlagi javnih razpisov naše krilne organizacije v Ljubljani.

Vizije in cilji Območne izpostave JSKD Radovljica v obdobju lokalnega programe kulture od 2023 - 2026 ostajajo še v naprej v krepitvi, vzpodbujanju ljubiteljske kulturne dejavnosti, nujenju strokovne pomoči ljubiteljskim kulturnim društvom v občini, povezovanju z drugimi javnimi zavodi in šolami, vrtci in lokalno skupnostjo, skrbi za kulturno vzgojo med mladimi, skrbi za čim večjo dostopnost kulturnih dobrin čim širšemu krogu občanov, predvsem pa dvig kakovosti posameznih skupin.

Na območju občine v naših programih trenutno sodeluje 20 kulturnih društev, štiri osnovne šole s podružničnimi enotami, vrtcev. V naši primarni programski piramidi, ki zajema vse kulturno umetniške dejavnosti sodelujejo naslednja društva:

Vokalna glasba

Zborovstvo je še vedno najbolj razširjena oblika ljubiteljske dejavnosti. V pevskih zborih in skupinah se udeležuje več kot 500 ljubiteljskih ustvarjalcev. Sklad jim omogoča strokovno spremljanje njihovih nastopov na treh ravneh: območni, regijski in državni. Omogočamo jim izobraževanje, tako zborovodjem, kot tudi pevcem. V zborovsko sceno se vključujejo vse starostne skupine. Večina zborov je dejavnih lokalno. Vse štiri osnovne šole imajo svoj zbor, delujejo pa tudi cerkveni zbori.

Nosilci vokalne dejavnosti so:

OPZ Glasbene šole Radovljica, OPZ OŠ Antona Tomaža Linharta Radovljica PŠ Ljubno, OPZ OŠ Antona Tomaža Linharta Radovljica PŠ Mošnje, OPZ OŠ Antona Tomaža Linharta Radovljica (dva zbora), OPZ KD Kropa, MPZ KD Kropa, OPZ OŠ Fran Saleški Finžgar Lesce PŠ Begunje, OPZ OŠ Fran Saleški Finžgar Lesce (dva zbora), MPZ OŠ Fran Saleški Finžgar Lesce, OPZ OŠ Staneta Žagarja Lipnica PŠ Ovsise, OPZ OŠ Staneta Žagarja Lipnica, MPZ OŠ Staneta Žagarja Lipnica, OPZ Spominčice KD Brezje, MePZ Anton Tomaž Linhart Radovljica, MoPZ Triglav Lesce, MePZ Lipnica KD Kamna Gorica, MePZ Veteran Radovljica, Vokalna skupina Korona Radovljica, MePZ Ljubno.

Inštrumentalna dejavnost

Na področju inštrumentalne glasbene dejavnosti Sklad nima popolnoma zastavljenega sistema, a kljub temu skupinam omogoča, da se publiki in strokovni javnosti predstavijo na različnih nivojih. Na regijski ravni poskušamo s programsko zasnovano spodbuditi čim večji interes godbeništva in ostalih inštrumentalnih sestavov. Na državni ravni pa društvom omogočamo kvalitetno izvedbo tekmovanja in izobraževanja. Tudi na izobraževalnem področju dirigentom omogočamo izobraževanje preko naših izobraževalnih oblik.

Nosilci inštrumentalne dejavnosti so:

Pihalni orkester Lesce, Harmonikarski orkester KUD Radovljica, Bid Bang Radovljica, Ljudski pevci in godci KPD Lesce, Ljudski pevski in godci V. Karadžić Radovljica.

Gledališka, lutkovna in recitacijska dejavnost

Druga najbolj razširjena kulturna dejavnost v občini je gledališka. Ljubiteljsko gledališko in lutkovno dejavnost je mogoče v grobem razdeliti na dva dela: na dejavnost, ki nastaja v okviru društev in skupin, ter tisto, ki nastaja v okviru vrtcev in šol. Gledališka srečanja potekajo na treh ravneh: območnih, regijskih in državni. Na teh srečanjih se lahko

predstavijo vse skupine, ki delujejo v kulturnih društvih, šolah in ustanovah. Po selekcijskem ogledu se izbrane predstave uvrstijo na regijsko srečanje in nadalje na državno srečanje. Namen srečanj pa ni samo prikazati in izpostaviti najkvalitetnejšo produkcijo ljubiteljskega gledališča, temveč na podlagi strokovne ocene selektorja, ki naredi analizo vsake predstave posebej, svetovati društvu, ki dobi na ta način relevantno strokovno oceno svojega dela..

Nosilci gledališke, lutkovne in recitacijske dejavnosti so:

Otroška gledališka skupina Čoftica KD Kropa (dve skupini), Otroška gledališka skupina Linhartovi Čuki OŠ Antona Tomaža Linharta Radovljica in KD Kropa, Otroška gledališka skupina OŠ Fran Saleški Finžgar Lesce, Lutkovna skupina KUD Theatrum Mundi Radovljica, Gledališka skupina Ekonomske šole in gimnazije Radovljica, Odrasla gledališka skupina Čofta Kropa, Odrasla gledališka skupina Linhartov oder KUD Radovljica, Odrasla gledališka skupina V. Karadžić Radovljica, Odrasla gledališka skupina KD dr. Jakoba Prešerna Begunje, Recitacijska skupina V. Karadžić Radovljica, Recitacijska skupina KUD Radovljica, Recitacijska skupina KD Kropa.

Folklorna dejavnost

Folklorna dejavnost zajema poustvarjanje snovne in nesnovne (vsa znanja, veščine, dejavnosti, vedenja, spretnosti, ustvarjalnosti, ..) kulturne dediščine na treh nivojih. S (po)ustvarjanjem oblačilne podobe, zvočil in glasbil se vključujejo skupine v področje premične kulturne dediščine, s (po)ustvarjanjem glasbe, plesa, ritualov, pripovedništva ... pa v področje nesnovne kulturne dediščine. Posredno se skupine srečujejo pri izbiri posameznih spletov še z vrsto drugih področij, kot so zgodovina prava, cerkvena zgodovina, zgodovina gospodarskih dejavnosti, družbenopolitičnih gibanj in drugo. Folklorna dejavnost se tako srečuje na eni strani z dejavnostjo iz preteklosti, na drugi strani pa posega po sodobni odrsko-scenski umetnosti. Odrasle folklorne skupine v svojih programih poustvarjajo plesno izročilo in z njim povezano vokalno inštrumentalno glasbo, šege in navad, s folklornimi kostumi pa ponazarjajo oblačenje ljudi različnih družbenih skupin iz različnih zgodovinskih obdobj in območij. Otroške folklorne skupine pa se bolj posvečajo poustvarjanju otroškega izročila. Da pa bi bilo delo v teh skupinah čim bolj kvalitetno, organiziramo delavnice, seminarje.

Nosilci folklorne dejavnosti so:

Otroška FS Voše KD Podnart, Otroška FS Č'belce OŠ Antona Tomaža Linharta Radovljica in KD Mošnje (dve skupini), Otroška FS Kresničke KD Brezje, Otroška FS Vukove ptičice KD V. Karadžić Radovljica, Odrasla FS KPD Lesce, Odrasla FS Korenine Radovljica, Odrasla FS V. Karadžić Radovljica.

Filmska, likovna, razstavna in fotografska dejavnost

Glavni cilj, ki ga skušamo doseči, tako s filmsko, likovno, kot tudi fotografsko dejavnostjo, je splošna filmska, likovna in fotografska razgledanost. Spodbujati želimo kreativnost, zato naš Sklad organizira vrsto tečajev, delavnic, seminarjev na ravni države. Tudi na področju teh dejavnosti organiziramo srečanja s prisotnostjo strokovnih spremljevalcev.

Nosilci filmske, likovne in fotografske dejavnosti so:

Filmska sekcija KD Kropa, Fotografska društvo Radovljica, Likovni studio Linhart KD Casa Kamna Radovljica, Razstavna dejavnost KD Sotočje Radovljica.

Cilji:

- Ohranjanje programske piramide za vse dejavnosti,
- Vključevanje vseh ljubiteljskih kulturnih skupin v piramidni sistem,
- Krepitev kakovost ljubiteljskih kulturnih skupin,
- Vzpodbujati posameznike in skupine k udeležbi na različnih izobraževanjih,
- Ohranjati brezplačni ogled prireditev čim večjemu krogu obiskovalcev.

Ukrepi:

- Izvedba območnih srečanj,
- Strokovna pomoč ljubiteljskim kulturnim društvom in skupinam,
- Skupinam omogočiti finančno dosegljiva izobraževanja preko krovne organizacije JSKD.

Kazalci:

- Izvedena območna srečanja po dejavnostih,
- Število ljubiteljskih kulturnih društev in skupin, ki sodelujejo v programih JSKD,
- Število članov, ki sodelujejo v programih JSKD,
- Število projektov v organizaciji in soorganizaciji JSKD,

-
- Število obiskovalcev na prireditvah, ki jih organizira JSKD,
 - Število društev, ki napredujejo v piramidnem sistemu na regijski in državni nivo,
 - Število izvedenih izobraževanj,
 - Število udeležencev izobraževanj.

GLASBENA ŠOLA RADOVLJICA

Glasbena šola je pomembna vzgojno-izobraževalna institucija, ki z izvajanjem vizije, poslanstva, nalog in ciljev prispeva pomemben delež k oblikovanju pozitivnih vrednot, samopodobe in zavesti tako posameznika kot skupnosti. Kot glasnik kulture in povezovalni element med tradicijo in prihodnostjo je dolžna svoje delovanje osmisliti z jasno vizijo in cilji. Glasbena šola Radovljica ima bogato tradicijo in dobro postavljene temelje, ki pa so, vsaj na nekaterih področjih, potrebni obnove in posodobitve.

Kot vzgojno-izobraževalna institucija se mora zavedati večplastnih učinkov, ki jih posreduje okolju in posameznikom. Doživetja in znanja, ki jih učenci pridobijo v tej ustanovi, postanejo dragocena popotnica za njihovo bodoče življenje. Zato so dobra organiziranost, sistematičnost in strokovnost osnova za kvalitetno izveden pedagoški proces. Nujna je tudi dobra usklajenost med vsemi strokovnimi organi šole: vodstvom, učiteljskim zborom, svetom šole, svetom staršev in ustanovitelji.

Glasbena šola Radovljica je kot javni zavod vključena v vzgojno-izobraževalni sistem. Izpolnjuje splošne vzgojno-izobraževalne smotre, še zlasti pa:

- odkrivanje in razvijanje glasbene nadarjenosti,
- sooblikovanje osebnosti in načrtno izboljševanje glasbene izobraženosti prebivalstva,
- doseganje ustreznega znanja in pridobivanje izkušenj za začetek delovanja v ljubiteljskih instrumentalnih ansamblih, orkestrih in pevskih zborih,
- pridobivanje znanja za nadaljnje glasbeno izobraževanje,
- omogočanje umetniškega doživljanja in izražanja,
- omogočanje osebnostnega razvoja učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in zakonitostmi razvoja,
- seznanjanje učencev z dosežki na področju glasbene kulture in navajanje k estetskemu doživljanju glasbene umetnosti,
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije,
- vzgajanje za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi,
- ob vaji instrumenta si učenec razvija vztrajnost, samonadzor, odgovornost in delovne navade,
- skrb za prenos nacionalne in občečloveške dediščine in razvijanje nacionalne zavesti,
- vzgajanje za multikulturno družbo, hkrati pa razvijanje in ohranjanje lastne kulturne in naravne dediščine,
- prirejanje internih in javnih nastopov, glasbenih večerov, akademij, proslav, sodelovanje na raznih izven šolskih kulturnih dogodkih (npr. odprtja razstav ipd.).

Glasbena šola Radovljica deluje na območju štirih občin: Radovljica, Bled, Gorje in Bohinj. Vanjo se vpisujejo otroci od 5. leta starosti dalje. Vsako leto se vpiše od 60 do 70 novih učencev individualnega pouka. Najmlajši se lahko vključijo v skupinski pouk in sicer predšolsko glasbeno vzgojo in glasbeno in plesno pripravnico. Kasneje izberejo enega od 20-ih različnih predmetov, ki jih poučujemo na glasbeni šoli. Šolanje zaključijo pri različnih starostih, kar je odvisno od predmeta, ki ga učenec igra. Glasbeno šolo Radovljica trenutno obiskuje 379 učencev individualnega pouka ter 39 učencev predšolske glasbene vzgoje in glasbene pripravnice. Poleg tega jih obiskuje plesni oddelek še 18 učencev na plesni pripravnici ter 26 učencev na baletu. Od tega jih hodi 10 učencev na modul Avsenik.

V Radovljici se izvaja pouk violine, viole, violončela, klavirja, orgel, harmonike, kljunaste flavte, klarineta, saksofona, flavte, fagota, citer, kitare, trobente, pozavne, tube, druga konična trobila, tolkal, petja, baleta, nauka o glasbi in solfeggia, predšolske glasbene vzgoje in glasbene pripravnice, plesne pripravnice. Poleg individualnega in skupinskega pouka izvajamo še komorno in orkestrsko igro. Na šoli deluje pet orkestrrov: pihalni, godalni, dva harmonikarska in kitarski ansambel, pa tudi pevski zbor.

Glasbena šola Radovljica je močno vpeta v kulturno dogajanje na območju vseh štirih občin. Vsako leto pripravimo okrog 150 nastopov učencev, od tega je približno 90 javnih in to večina v sodelovanju z drugimi ustanovami in društvi (osnovne šole, vrtci, Občina Radovljica, JSKD, Knjižnica A. T. Linharta, kulturna društva). Veliko sodelujemo tudi z glasbenimi šolami doma in v tujini. Nekaj naših učencev se vsako leto odloči za nadaljevanje izobraževanja na srednji stopnji. Le-tem, pa tudi uveljavljenim slovenskim in tujim glasbenikom, nudimo možnost izvedbe koncertov v dvorani

glasbene šole ali v Baročni dvorani. Naši učenci se tudi redno udeležujejo tekmovanj - regionalnih, državnih in mednarodnih, kjer praviloma dosegajo visoke uvrstitve.

Prostorski pogoji so se v zadnjih letih močno izboljšali (pridobitev novih prostorov v 2. nadstropju, pridobitev novih prostorov v Begunjah, zvočna izolacija učilnic ter opremljanje le-teh z računalniki, možnost uporabe Baročne dvorane za večje nastope,), toda prostorska stiska še vedno ostaja. Tako pouk tolkal še vedno poteka v prostorih godbe Lesce, kljunaste flavte v pisarni JSKD - Območna izpostava Radovljica, v sili pa se uporabljajo tudi prostori kot so knjižnica, pisarni ravnatelja in pomočnice ravnatelja ter dvorana. Včasih se morata v enem popoldnevu v isti učilnici zaradi prostorske stiske zvrstiti dva učitelja, zato se pouk potegne pozno v večer. Zaradi vse večjih orkestrrov postaja tudi vedno večja stiska glede večjega prostora za vaje orkestrrov.

Drugo težavo predstavlja graščinska stavba sama, saj zaradi starosti vsako leto kliče po različnih obnovah (dotrajani podi, skrivljena vrata, okna, itd.). Pred vsem se v zadnjem času pojavljajo pritožbe sosedov glede naše glasbe, ki se sliši skozi okna na ulice. Po navodilih NIJZ bi morali imeti okna odprta večinoma časa. Da ne bi prihajalo do nestrinjanja predlagamo, da se uredi prezračevalni sistem v sami zgradbi. S tem bi rešili zvok, ki se sliši na ulico, dvignili kvaliteto pouka in rešili neznosno vročino v zgodnjih poletnih in jesenskih mesecih.

Zaradi omejitev s strani ministrstva, ki ne dovoli povečanja števila oddelkov, moramo vsako leto precej učencev, ki se zanimajo za vpis, zavrniti in so tako prisiljeni poiskati drugačne oblike izobraževanja.

Cilji:

- v najkrajšem možnem času urediti prezračevalni sistem,
- v najkrajšem možnem času poiskati večji prostor za orkestre,
- dokončno opremiti Baročno dvorano z koncertnim klavirjem,
- povečati zanimanje novih učencev za vpis, zlasti pri deficitarnih instrumentih,
- dvigniti kvaliteto učnega procesa,
- ohranjati pomembno vlogo GŠ Radovljica v kulturnem dogajanju občine.

Ukrepi:

- intenzivno reševanje prostorske problematike,
- intenzivno reševanje prezračevanja,
- promocija šole v vrtec in nižjih razredih osnovnih šol ter na dnevu odprtih vrat,
- organizacija internih izobraževanj,
- organizacija internih, javnih, razrednih in tematskih nastopov,
- aktivno vključevanje v družabno in kulturno življenje okolja,
- aktivno prizadevanje za pridobivanje novih sredstev,
- samoevalvacija.

Kazalci:

- število učencev v glasbeni šoli,
- število koncertov, nastopov, prireditev,
- število sodelujočih na državnih in mednarodnih tekmovanjih,
- dosežki na regionalni in nacionalni ravni,
- število nastopov učencev na zunanjih prireditvah,
- število internih izobraževanj,
- število udeležencev izobraževanj,
- število obiskovalcev prireditev

Drugi projekti in prireditve

Občina Radovljica sofinancira projekte na področju kulturne dejavnosti z namenom zagotoviti kakovostno in raznoliko kulturno ponudbo svojim občanom in drugim obiskovalcem. Prireditve so pomemben element kulturne in turistične ponudbe, saj nudijo možnosti za kvalitetno preživljanje prostega časa lokalnemu prebivalstvu in turistom. Nekatere prireditve so z dolgoletnim izvajanjem postale tradicionalne, dosegle pa so tudi visoko kakovostno raven. Občina bo še naprej podpirala tradicionalne prireditve, spodbujala pa bo tudi nove kulturne projekte. Med najbolj prepoznavnimi projekti sta Festival Radovljica in Festival Avsenik.

Festival Radovljica je mednarodni festival stare glasbe, ki poteka v organizaciji Društva ljubiteljev stare glasbe Radovljica. V več kot štirih desetletjih se je festival iz poletne glasbene šole razvil v prepoznaven in uveljavljen

glasbeni dogodek v evropskem kulturnem prostoru. Društvo skupaj z umetniškimi vodjem ves čas uspeva ohraniti visoko umetniško raven festivala. Vsako leto ponudijo občinstvu deset izvrstnih koncertov, ki so programske raznoliki in na zelo visoki kakovostni ravni. Leta 1997 je Občinski svet Občine Radovljica sprejel sklep o Festivalu Radovljica in s tem zagotovil dolgoročno podporo te takrat že tradicionalne in odmevne mednarodne prireditve. Festival na podlagi razpisa v obdobju 2022-2025 sofinancira tudi Ministrstvo za kulturo.

Ansambel bratov Avsenik je najuspešnejša in najbolj poznana slovenska glasbena skupina v evropskem in svetovnem merilu. Slavko Avsenik je bil zaradi izjemnih uspehov na področju narodno-zabavne glasbe, ki so prispevali k ugledu občine, decembra leta 1997 imenovan za častnega občana Občine Radovljica. Avsenikova narodno-zabavna glasba predstavlja živo kulturno dediščino, ki je močno prispevala k prepoznavnosti lokalnega okolja in Slovenije v svetu. S Festivalom Avsenik, ki ga obišče tudi veliko obiskovalcev iz tujine, se nadaljuje izjemna zgodba Avsenikove glasbe. Zadnji festival je bil izveden v letu 2022, naslednji Festival Avsenik pa bo izveden avgusta 2024. Poleg tega letno organizirajo tudi tekmovanje harmonikarjev Avsenik, ker pa je v letu 2023 70-letnica Avsenikove glasbe bodo organizirali abonma Avsenikove glasbe z 8 koncerti.

Občina sredstva za kulturne programe in projekte kulturnim društvom in drugim izvajalcem dodeljuje preko javnih razpisov. Tako so vsako leto objavljeni javni razpisi za sofinanciranje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti, sofinanciranje kulturnih projektov, sofinanciranje obnove nepremične sakralne kulturne dediščine ter sofinanciranje obnove stanovanjskih in poslovno stanovanjskih stavb, ki so razglašene za spomenik oz. enoto kulturne dediščine.

Občina Radovljica je na podlagi izvajanja številnih aktivnosti spodbujanja branja in razvoja bralne kulture v občini v letu 2020 prejela naziv Branju prijazna občina, katerega veljavnost je tri leta. Občina bo tudi v bodoče izvajala in podpirala različne aktivnosti in projekte, ki pripomorejo k izboljšanju bralne pismenosti, spodbujanju branja in razvoja bralne kulture.

Občina ob obeh občinskih praznikih vsako leto organizira prireditev s podelitvijo občinskih priznanj, v katero vključuje domače kulturne ustvarjalce. Preko teh praznovanj in občinskih priznanj se želi občina primerno zahvaliti tudi občanom, ki so dali ali dajejo lokalnemu in tudi širšemu okolju poseben pečat.

Občina Radovljica se povezuje tudi mednarodno, predvsem s pobratenima občinama Svilajnac iz Srbije in Ivančice iz Češke. Kulturno sodelovanje poteka predvsem na ravni izmenjave nastopov kulturnih skupin, razstav, sodelovanja na Festivalu čokolade ipd..

Cilj občine je zagotoviti kontinuiteto tradicionalnih prireditev, ohraniti njihovo kvaliteto, obenem pa jih nadgraditi z dodatnimi vsebinami in jih v čim večji meri vključiti v kulturno in turistično ponudbo občine. Za doseganje teh ciljev bo občina še naprej nudila podporo visoko kvalitetnim prireditvam in v proračunu zagotavljala sredstva za njihovo sofinanciranje, treba pa je tudi krepiti povezovanje organizatorjev prireditev z ostalimi nosilci razvoja kulture in turizma v občini v smislu nadgradnje prireditev in njihove čim boljše promocije.

JAVNA INFRASTRUKTURA NA PODROČJU KULTURE

Z Odlokom o določitvi javne infrastrukture na področju kulture (UVG, št. 30/98), Odlokom o spremembah in dopolnitvah Odloka o določitvi javne infrastrukture na področju kulture (DN UO, št. 52/05) ter Odlokom o dopolnitvi Odloka o določitvi javne infrastrukture na področju kulture (DN UO 178/2013) so bile kot javna infrastruktura na področju kulture opredeljene naslednje nepremičnine na območju občine Radovljica, in so namenjene pretežno opravljanju kulturne dejavnosti:

1. Graščina Radovljica-del
2. Šivčeva hiša Radovljica
3. Knjižnica A. T. Linhartaradovljica - prejšnja
4. Muzej Kropa
5. Vigenjc Vice v Kropi
6. Slovenska peč v Kropi
7. Vodni objekti v Kropi (rake, bajer)
8. Vodni objekti v Kamni Gorici (rake)
9. Muzej talcev Begunje
10. Grad Kamen v Begunjah
11. Kulturni dom Podnart
12. Dom krajanov Kamna Gorica - del
13. Kulturni dom Lancovo
14. Kulturni dom Srednja Dobava
15. Kulturni dom Brezje
16. Kulturni dom Ljubno
17. Kulturni dom Kropa - del
18. Linhartova dvorana Radovljica
19. Kulturni dom Mošnjje
20. Družbeni center Lesce
21. Knjižnica A. T. Linhartaradovljica - nova

Navedene nepremičnine so večinoma v upravljanju javnih zavodov na področju kulture ter krajevnih skupnosti. Kot javna infrastruktura na področju kulture je bila razglašena tudi oprema v zgoraj navedenih nepremičninah, ki služi kulturnim dejavnostim.

Cilj je redno vzdrževanje navedenih objektov in investicijsko vzdrževanje glede na proračunske zmožnosti. Predvidena vlaganja v nepremičnine in opremo v naslednjem štiriletnem obdobju so navedena v poglavju *Investicije na področju kulture*.

INVESTICIJE NA PODROČJU KULTURE

Javni interes na področju investicij v nepremično kulturno dediščino in v javno kulturno infrastrukturo vključuje zagotavljanje prostorskih pogojev za izvajanje kulturnih dejavnosti in izboljšanje dostopnosti do kulture. Poleg tega vključuje celostno ohranjanje nepremične kulturne dediščine (prenova, upravljanje in oživljanje). Javni interes občine se uresničuje z investicijami v kulturno dediščino in javno kulturno infrastrukturo v občinski lasti.

Poleg rednega vzdrževanja objektov javne kulturne infrastrukture, ki ga izvajajo upravljavci posameznih objektov, so v naslednjih štirih letih predvidene predvsem naslednje investicije:

Knjižnica Antona Tomaža Linhartaradovljica:

- zagotoviti ustrezne prostore (tudi prilagojene za ljudi s posebnimi potrebami),
- posodabljanje računalniške in komunikacijske opreme.

Muzeji Radovljiške občine:

- 2. faza obnove Klinarjeve hiše v Kropi - Kovaški muzej, vigenjca Vice in Slovenske peči,
- ureditev depojev,
- delna prenova razstavnih prostorov,
- nakup muzejskih predmetov.

Turizem in kultura Radovljica:

- nadgradnja infrastrukture za dogodke (tehnična oprema s projektorjem in ozvočenjem)
- pokritje levega atrija,

-
- ureditev primernega skladiščnega prostora,
 - obnova sanitarij in foyerja,
 - opraviti najnujnejše stavbne investicije (sanirati sanitarije in energetsko ter vodotesno saniranje vzhoden fasade).

Glasbena šola:

- pridobiti nove prostore za vaje posameznikov in večji prostor za vaje orkestrov,
- urediti prezračevalni sistem,
- dokončno opremiti Baročno dvorano z koncertnim klavirjem.

Drugi objekti:

- priprava projektne dokumentacije in nadaljevanje obnove gradu Kamen,
- investicijsko vzdrževanje Radovljiške graščine,
- ureditev terena in nujno investicijsko vzdrževanje Plečnikovih paviljonov v Begunjah,
- prekritje vile rustice s sofinanciranjem Ministrstva za kulturo,
- Kulturni dom Kropa - obnova objekta in nakup opreme,
- Kulturni dom Lancovo - ureditev garderob,
- Kulturni dom Mošnje - ureditev sanitarij, menjava vrat,
- Kulturni dom Ljubno - investicijsko-vzdrževalna dela na podlagi dolgoročne neodplačne pogodbe, sklenjene z lastnikom, Športno unijo Slovenije, in pridobljene stavbne pravice,
- vzdrževanje grobišč in spomenikov,
- vzdrževanje drugih objektov nepremične kulturne dediščine.

IZVAJANJE IN FINANCIRANJE KULTURNIH DEJAVNOSTI

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo med drugim določa, da občina zagotavlja najmanj tiste javne kulturne dobrine, ki jih določajo posebni zakoni (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih ugotovi s svojim programom za kulturo. Občina Radovljica bo izvajanje javne službe v prihodnjem štiriletnem obdobju zagotavljala preko ustanovljenih javnih zavodov, s financiranjem programov in projektov ter z zagotavljanjem prostorskih pogojev in opreme v okviru danih možnosti.

Izvajalci javne službe na področju kulture so le-to dolžni izvajati v skladu z veljavno zakonodajo in na podlagi odlokov o ustanovitvi. Obseg financiranja posameznega izvajalca iz javnih sredstev se določi v vsakokratnem proračunu Občine Radovljica, projekti pa se vključujejo v Načrt razvojnih programov kot sestavni del proračuna. Načrt razvojnih programov se izdeluje za štiriletno obdobje. Vsebuje terminsko in vrednostno opredeljene projekte ter virov sredstev za njihovo izvedbo. Na podlagi sprejetega proračuna se z javnimi zavodi vsako leto sklene pogodba o sofinanciranju, v kateri se opredeli obseg sredstev in nameni, za katera naj bodo le-ta porabljena. Ker so proračunska sredstva omejena, bo za izvajanje projektov ključno iskanje novih oziroma dodatnih virov financiranja, in sicer pridobivanje sredstev iz državnega proračuna in evropskih skladov. Projekti se bodo izvajali, če bo zanje izkazana zaprta finančna konstrukcija. Pomemben del prihodkov in s tem osnove za izvajanje dejavnosti in projektov pa je tudi pridobivanje sredstev na trgu. Izvajalci kulturnih dejavnosti si morajo skozi izvajanje svoje dejavnosti prizadevati za ustvarjanje lastnih prihodkov.

Občina spodbuja kulturno dejavnost občanov, še posebej na področju ljubiteljske kulture (kulturna društva, JSKD). Za financiranje dejavnosti kulturnih društev občina vsako leto izvede dva javna razpisa: sofinanciranje kulturnih programov in sofinanciranje kulturnih projektov. Tudi z vsemi izvajalci iz civilne družbe, ki pridobijo sredstva na javnem razpisu, se razmerja uredijo s pogodbo.

Lokalni program kulture Občine Radovljica 2023-2026 izhaja iz obstoječega stanja kulture v občini Radovljica. Na osnovi zaznanih potreb in zelenega razvoja opredeljuje cilje po posameznih področjih kulturne dejavnosti, ukrepe za doseganje zastavljenih ciljev in kazalce za merjenje njihovega uresničevanja in uspešnosti. Kazalce bodo spremljali institucionalni nosilci izvajanja kulturne dejavnosti v občini in občinska strokovna služba. Ob zaključku štiriletnega obdobja bo občinski svet seznanjen s kazalci za uresničevanje ciljev lokalnega programa kulture.

ZAKLJUČEK

Vodilo lokalnega programa kulture v občini Radovljica je celostno zaobjeti dogajanje na kulturno umetniškem področju in hkrati upoštevati možnost naših vzgojnih, izobraževalnih, gospodarskih institucij, kot tudi vseh ostalih, ki kakorkoli javno delujejo. Priložnost je ravno v povezovanju interesov. Izhajamo iz prepričanja, da kvaliteto našega bivanja opredeljujejo tako način in kakovost odnosov na mikro in na makro ravneh, kakor tudi medsebojni odnosi, način delovanja in kulturna komunikacija tako med posamezniki kot med organizacijami.

Lokalni program kulture v občini Radovljica vzpodbuja in si prizadeva doseči ravno to. Na vseh področjih kulturne dejavnosti so možnosti in priložnosti za nadaljnji razvoj. S kvalitetnim delom, inovativnostjo, povezovanjem nosilcev razvoja kulture v občini, mreženjem njihovih aktivnosti in usklajenim delovanjem je nadaljnji razvoj tudi uresničljiv. Pri tem sledi ciljem, ki naj zagotavljajo večjo blaginjo, upoštevajo duhovne potrebe človeka, vzpodbujajo čut po neprestanem izobraževanju in izpopolnjevanju ter širijo tako mentalni in fizični prostor delovanja preko meja občine in države.

Radovljica, 13. december 2022

Pripravila:

Petra Jamar Rozman

višja svetovalka za družbene dejavnosti

Ciril Globočnik, l.r.
ŽUPAN